نام و نام خانوادگی : **دوره تحصیلی: دوره دوم متوسطه** **نام کلاس** **رشته:انسانی** **پایه: دوازدهم**	**جمهوری اسلامی ایران** **اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه** **مدیریت آموزش و پرورش شهرستان ثلاث‌باباجانی** **دبیرستان : خلیج فارس** **آزمون پایانی نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲**	**نام درس : فارسی(۳)** **نام دبیر: فریبا خلخال** **تاریخ امتحان: ۰۴ / ۱۰ / ۱۴۰۲** **ساعت شروع امتحان:** **مدت امتحان: ۹۰ دقیقه**

نمره به عدد:	**نمره به حروف:**	**محل مهر آموزشگاه**

ردیف	عنـــــوان ســـــوالات	بارم
۱	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید؟ الف- نی حریف هرکه از یاری برید ب- تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته. ج- هنگام چریغ آفتاب در شهر سیر جان«أتراق» می‌کردیم. د- تموز سوزان کویر، گویی از دل یخچالی بزرگ بیرون می‌آید.	۱
۲	غلط‌های املایی را پیدا کنید و املای درست آنها را بنویسید.(۲واژه نادرست است) امپراتورهای بزرگ هم مانند آدم‌های ثروتمند از سوع هاضمه می‌میرند. دیوارهای کهن روم که هنوز تاق ضربی آن باقی است، حکایت از روزگاران گذشته دارد.	۱
۳	در عبارات «وسول به حُسن ممکن نشود الا به واسطهٔ عشق. حیاط از عشق می‌شناس و مَمات بی عشق می‌یاب.» کدام کلمات از نظر املایی نادرست هستند؟	۰/۵
۴	با توجه به متن، املای درست واژهٔ داخل کمانک را انتخاب کنید. الف- منّت خدای را عزّوجلّ، که طاعتش موجب..... است و به شکر اندرش مزید نعمت.(غربت – قربت) ب- جزیره‌های کوچک و بزرگ، مثل وصله‌های رنگارنگ بر.....آبی مدیترانه دوخته شده است.(طیلسان – تیلسان)	۰/۵
۵	نوع ترکیب‌های وصفی و اضافی را در گروه‌های زیر مشخص کنید. الف- تو قلب فسردهٔ زمینی. ب- در چهارده سالگی پشت قاش زین نشستم	۱
۶	نوع حذف(حذف به قرینهٔ لفظی / حذف به قرینهٔ معنوی) را در عبارت‌های زیر مشخص کنید. الف- آرزو گفت:«از نمایشگاه کتاب چه خبر؟» ب – همه کس را عقل خود به کمال نماید و فرزند خود به جمال.	۱
۷	با توجه به گروه‌های اسمی زیر، موارد خواسته شده را در جدول مقابل هر گزینه قرار دهید. الف- ناچار می‌بایست ده فرسخ راه را پیموده به سیرجان بروم. ب- بعد از خواندن این مطلب متوجه شدم که دنیا عجیب فراموشکار است. صفت مضاف‌الیه | ممیز	۱
۸	نقش دستوری ضمیر«م» را در قسمت مشخص شده بنویسید. «بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت.»	۰/۵
۹	در عبارت« همهٔ مردم ایران به ریزعلی، دهقان فداکار می‌گفتند.» نقش دستوری گروه اسمی مشخص شده را بنویسید.	۰/۵
	قلمرو ادبی(۵نمره)	
۱۰	در عبارت«فرّاش باد صبا را گفته تا فرش زُمُرّدین بگسترد» قسمت مشخص شده بیانگر کدام آرایهٔ ادبی است؟	۰/۲۵
۱۱	در بیت« نی حریف هر که از یاری برید پرده‌هایش پرده‌های ما درید» جناس همسان(تام) را بیابید.	۰/۲۵

۱۲	با توجه به قسمت‌های مشخص شده، آرایهٔ مشترک ابیات زیر را بنویسید. الف- از سیم به سر یکی کُله خود ز آهن به میان یکی کمربند ب- تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضماد کردند	۰/۲۵
۱۳	آرایهٔ شاخص بیت زیر را بنویسید. بی کمالی‌های انسان از سخن پیدا شود پستهٔ بی مغز چون لب واکند، رسوا شود	۰/۵
۱۴	در کدام بیت آرایهٔ حسن تعلیل به کار رفته است؟ الف- در عشق قدم نهد کِش جان نیست با جان بودن به عشق در سامان نیست ب- دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی مرداد مه و گاه دی‌اش نام نهادند	۰/۵
۱۵	بیت« آن کسی را که در این مُلک سلیمان کردیم ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است» به کدام داستان تلمیح دارد؟	۰/۵
۱۶	در مصراع اول بیت زیر یک عبارت کنایه‌ای بیابید و مفهوم آن را بنویسید. در دفتر زمانه فُتد نامش از قلم هر ملّتی که مردم صاحب قلم نداشت	۰/۵
۱۷	نمونه‌های غزل اجتماعی در شعر کدام یک از شاعران زیر نمود چندانی ندارد؟ الف- محمد تقی(ملک الشعرای)بهار ب- عارف قزوینی ج- فرخی یزدی د- شهریار	۰/۵
۱۸	نام پدید آورندهٔ هر یک از آثار زیر را بنویسید. الف- تمهیدات: ب- از پاریز تا پاریس:	۰/۵
۱۹	در عبارت زیر «مشبه‌به» کدام است؟ از بیم عقرب جرارهٔ دموکراسی قرن بیستم به مار غاشیه حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.	۰/۲۵
۲۰	با توجه به شعر خوانی کتاب درسی، جاهای خالی را تکمیل کنید. الف- ای بی خبر بکوش که صاحب خبر شوی ..... ب- ..... فریادها برانگیخت از سنگِ کوهساران	۱
	قلمرو فکری(۸نمره)	
۲۱	معنی و مفهوم عبارات و ابیات زیر را به نثر روان بنویسید. الف – سر به جَیب مراقبت فرو برده بود.(۰/۵) ب- عشق، آتش است، هر جا که باشد، جز او رخت، دیگری ننهد.(۰/۵) ج – یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می‌زد.(۰/۵) د- پردهٔ ناموس بندگان به گناه فاحش نَدَرد.(۰/۵) ه- تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دلبند(۰/۵) و- همچو نی زهری و تریاقی که دید؟ همچو نی دمساز و مشتاقی که دید؟(۰/۵) ز- گفت:« آگه نیستی کز سر در افتادت کلاه» گفت:« در سر عقل باید، بی‌کلاهی عار نیست!» (۰/۵) ر- صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند (۰/۵)	۴

۲۲	مفهوم بیت« محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت مست گفت: ای دوست این پیراهن است، افسار نیست» بر کدام گزینه بیشتر تاکید دارد؟ الف- رواج فساد میان حاکمان ب- انتقاد از برخورد غیر انسانی با مردم ج- لزوم داشتن عقل و خرد د- ناقص بودن قوانین و آیین نامه‌ها	۰/۵
۲۳	در عبارت«آن شب به نظارهٔ آسمان رفته بودم؛ گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلّقی که بر آن مرغان الماس پَر، ستارگان زیبا و خاموش، تک تک از غیب سر می‌زنند» منظور از قسمت‌های مشخص شده به ترتیب چیست؟	۰/۵
۲۴	در بیت« بشنو این نی چون شکایت می‌کند از جدایی‌ها حکایت می‌کند» مقصود مولوی از «نی» چیست؟	۰/۲۵
۲۵	کدام عبارت با بیت« اول قدم از عشق، سر انداختن است جان باختن است و با بلا ساختن است» قرابت معنایی بیشتری دارد؟ الف- عشق، هر کسی را به خود راه ندهد و به همه جایی مأوا نکند. ب- در عشق قدم نهادن کسی را مُسلّم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند و خود را ایثار عشق کند.	۰/۵
۲۶	مفهوم عبارت« واصفان حلیهٔ جمالش به تحیّر منسوب که ما عرفناک حق معرفتک» به مفهوم کدام یک از عبارت‌های زیر نزدیک‌تر است؟ الف- نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم نگنجی ب- همه توحید تو گویم که به توحید سزایی	۰/۵
۲۷	در بیت زیر به ترتیب منظور از «شیر سپهر» و «اختر سعد» چیست؟	۰/۵
۲۸	در بیت« روزها گر رفت گو، رو باک نیست / تو بمان ای آن که چون تو پاک نیست» منظور از«تو» کیست؟	۰/۲۵
۲۹	بیت« آتش عشق است کاندر نی فتاد / جوشش عشق است کاندر می فتاد» بر کدام مفهوم دلالت می‌کند؟ الف- کُلَ شَیء یَرجع اِلی أصله ب- دشوار و پر خطر بودن راه عشق ج – نقش ظرفیت وجودی افراد در تأثیرپذیری از عشق د- عشق در تمام پدیده‌ها ساری و جاری است	۰/۵
۳۰	در عبارت« کرانه‌های فرات خط از کرانهٔ رود تیبر می‌خواندند»، مفهوم«خط می‌خواندند» یعنی چه؟	۰/۲۵
۳۱	در بیت زیر منظور از «بی‌دل و بی‌نشان» چیست؟ گر کسی وصف او ز من پرسد؟ / بی‌دل از بی‌نشان چه گوید باز؟	۰/۲۵
	موفق باشید	۲۰